

Quickscan flora en fauna-activiteiten Entreegebied Landgoed Bredius te Woerden

Effecten op beschermde gebieden, soorten en houtopstanden

OPGESTELD VOOR:
GEMEENTE WOERDEN

OPGESTELD DOOR:
STANTEC BV

24-3-2025

REFERENTIE:
327101106

**Quickscan flora- en fauna-activiteiten Entreegebied
Landgoed Bredius te Woerden
Effecten op beschermde gebieden, soorten en
houtopstanden**

In opdracht van:
Gemeente Woerden

Opgesteld door:
Y. Adan

Projectnummer:
327101106

Documentnaam:
QS 327101106 Entreegebied Landgoed Bredius te
Woerden_d02.docx

Datum:
24 maart 2025

Versie	Vrijgegeven door	Paraaf	Datum
QS 327101106 Entreegebied Landgoed Bredius te Woerden	A.W.D. Roovers		24 maart 2025
d02 (wijzigen figuur 3)	A.W.D. Roovers		24 maart 2025

Bezoekadres
Hoevestein 20b
4903 SC OOSTERHOUT
www.stantec.com/nl

KVK Haaglanden 27 18 43 23
BNP Paribas 22 76 53 920
IBAN NL75BNPA0227653920 BIC BNPANL2A
Stantec BV is ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO 45001:2018 en VCA** gecertificeerd

Het is niet toegestaan de inhoud en/of vorm van door Stantec opgestelde rapportages aan te passen

Inhoudsopgave

1.0 Samenvatting	1
2.0 Inleiding	3
2.1 Aanleiding	3
2.2 Locatie	3
2.3 Omschrijving plangebied	4
2.4 Activiteiten	5
2.5 Wettelijk kader	5
2.6 Doel	6
3.0 Methode	7
3.1 Beschermde gebieden	7
3.2 Beschermde soorten	7
3.3 Beschermde houtopstanden	8
3.4 Betrouwbaarheid	8
3.5 Geldigheid	9
4.0 Resultaten	10
4.1 Beschermde gebieden	10
4.2 Beschermde soorten	12
4.3 Beschermde houtopstanden	22
5.0 Conclusie	23
5.1 Beschermde gebieden	23
5.2 Beschermde soorten	23
5.3 Invasieve exoten	26
5.4 Beschermde houtopstanden	26
6.0 Bronvermeldingen	27
Bijlagen	28

Bijlage 1: Handreiking beheer en onderhoud

1.0 SAMENVATTING

Binnen het plangebied is biotoop aangetroffen die geschikt is voor beschermde soorten waarvoor geen algemene vrijstelling geldt. Het gaat om soorten uit de volgende soortgroepen: algemene broedvogels, vogels met jaarrond beschermde nesten, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen en amfibieën.

In onderstaande tabel is per soortgroep aangegeven of er nader onderzoek nodig is en mogelijk een ontheffing in het kader van de Omgevingswet, onderdeel Activiteiten die de natuur betreffen, of dat men volstaat met het werken middels een ecologisch werkprotocol (EWP). In paragraaf 4.2 en verder wordt nader ingegaan op de resultaten per soortgroep.

Tabel 1: conclusies en aanbevelingen aangaand activiteiten met betrekking tot dieren of planten in het wild (paragraaf 11.2 uit het Besluit Activiteiten Leefomgeving)

Soortgroep	Beschermde soorten/funcities?	Nader onderzoek?	Omgevingsvergunning flora en fauna-activiteit nodig?	EWP nodig?
Vaatplanten	Nee	Nee	Nee	Nee
Algemene broedvogels	Ja, er is broedbiotoop aanwezig voor algemene broedvogels	Nee	Nee, mits maatregelen worden genomen om vernietiging van nesten en verstoring van broedende vogels te voorkomen	Ja
Vogels met jaarrond beschermde nesten	Ja, er is broedbiotoop aanwezig voor zowel boom- als gebouwbroeders	Nee, er vindt geen ruimtebslag plaats op het geschikte broedbiotoop	Nee, indien maatregelen worden genomen om vernietiging van nesten en verstoring van broedende vogels te voorkomen	Ja
Grondgebonden zoogdieren (algemeen vrijgesteld)	Ja, het plangebied vormt foerageergebied en/of leefgebied voor door provincie vrijgestelde soorten als bosmuis, egel en de veldmuis	Nee, soorten zijn vrijgesteld	Nee, mits er rekening wordt gehouden met de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 BAL, vallend onder Omgevingswet)	Ja
Grondgebonden zoogdieren (niet algemeen vrijgesteld)	Nee, er zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig van de bunzing, haas, konijn en wezel Ja, het plangebied vormt foerageergebied en/of leefgebied voor de bunzing, haas, konijn en wezel	Nee, het betreft geen essentieel leefgebied	Nee, mits er rekening wordt gehouden met de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 BAL, vallend onder Omgevingswet)	Ja
Vleermuizen foerageergebied	Ja, de bomen en groenstructuren betreffen mogelijk foerageergebied	Nee, het betreft geen essentieel foerageergebied	Nee, mits tijdelijke verstoring wordt voorkomen door	Ja

Soortgroep	Beschermde soorten/funcies?	Nader onderzoek?	Omgevingsvergunning flora en fauna-activiteit nodig?	EWP nodig?
			uitsluitend overdag te werken of door gebruik te maken van gerichte verlichting waarbij het <u>omliggend water en groen</u> onverlicht blijven	
Vleermuizen vliegroutes	Ja, aangrenzend en binnen het plangebied zijn bomenrijen aanwezig	Nee, het betreft geen essentiële vliegroute	Nee, mits tijdelijke verstoring wordt voorkomen door uitsluitend overdag te werken of door gebruik te maken van gerichte verlichting waarbij het <u>omliggend water en groen</u> onverlicht blijven	Ja
Vleermuizen verblijfplaatsen	Ja, de bebouwing aangrenzend aan het plangebied is geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen	Nee, de bebouwing valt buiten het plangebied	Nee, mits tijdelijke verstoring wordt voorkomen door uitsluitend overdag te werken of door gebruik te maken van gerichte verlichting waarbij <u>omliggende bomen en gebouwen</u> onverlicht blijven	Ja
Reptielen	Nee	Nee	Nee	Nee
Amfibieën	Ja, het aanwezige struweel is geschikt als overwinteringsgebied voor door provincie vrijgestelde soorten als de gewone pad en bruine kikker	Nee	Nee, mits er rekening wordt gehouden met de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 BAL, vallend onder Omgevingswet)	Ja
Vissen	Nee, er is geen oppervlaktewater aanwezig	Nee	Nee	Nee
Ongewervelden (vlinders)	Nee	Nee	Nee	Nee
Ongewervelden (libellen)	Nee, er is geen oppervlaktewater aanwezig	Nee	Nee	Nee

2.0 INLEIDING

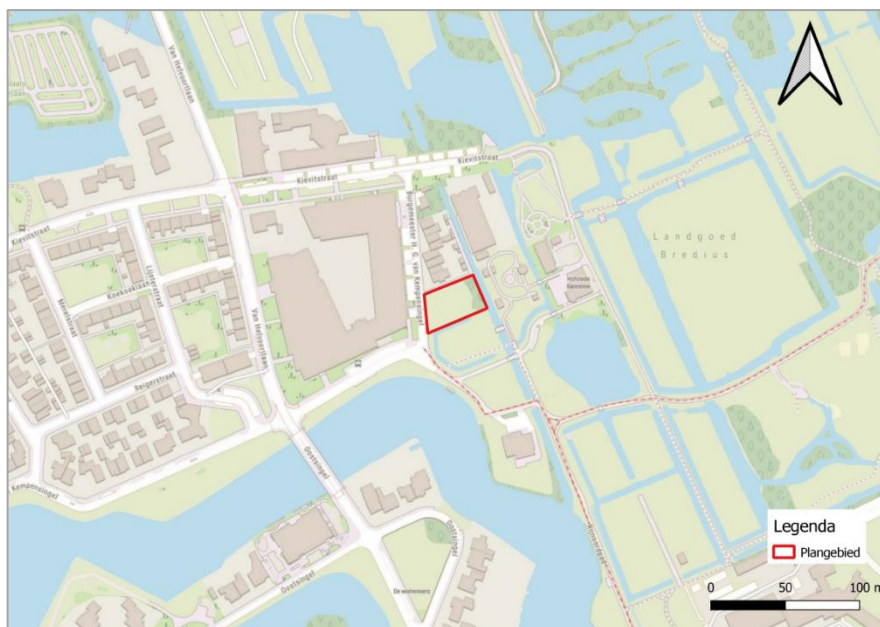
2.1 AANLEIDING

Gemeente Woerden is voornemens een hospice te realiseren in het plangebied. In het kader van de beoogde herontwikkeling is een toetsing aan de verbodsbepalingen uit hoofdstuk 11, paragraaf 11.2.2 t/m 11.2.4 van het Besluit Activiteiten Leefomgeving (BAL) noodzakelijk. Een quickscan flora- en fauna-activiteiten beoordeeld of de werkzaamheden een direct dan wel indirect effect hebben op aanwezige natuurwaarden. De natuurwaarden bestaan uit beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden, bijzondere natuurgebieden/nationale parken en Natuurnetwerk Nederland), beschermde soorten en beschermde houtopstanden.

2.2 LOCATIE

Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom van gemeente Woerden, provincie Utrecht. Het plangebied omvat een grasland. Ten noorden van het plangebied bevinden zich woonhuizen. Ten oosten van het plangebied bevindt zich een sloot, met daarachter een kinderboerderij en een natuurgebied genaamd 'Het Stillegebied'. Ten zuiden van het plangebied bevindt zich een greppel en een schapenweide. Ten westen van het plangebied bevindt zich een straat met parkeerplaatsen die voor een middelbare school liggen. Deze straat heet de Burgemeester H.G. van Kempensingel.

In onderstaande figuur (figuur 1) is de ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 1: globale ligging plangebied (rood omlijnd).

2.3 OMSCHRIJVING PLANGEBIED

2.3.1 Omschrijving huidige situatie

Het plangebied omvat voornamelijk grasland, welke algemene soorten vaatplanten bevat (onder andere madeliefjes, paardenbloem, smalle weegbree en vergeet-me-nietje). Ten oosten van het grasland bevindt zich een strook met bomen (waaronder hazelaar, eik, zoete kers, es en els), struiken (waaronder bramen, hulst, aucuba en vlier), bamboe, bodembedekkers (klimop) en tegelverharding, waar zich een tafel en oude spullen (zoals een kruiwagen) bevinden. De bomen bevatten geen holtes. Direct aangrenzend aan het plangebied is een sloot met een steile oever en een greppel met een flauwe oever aanwezig.

In onderstaande figuur (figuur 2) is een impressie van het plangebied weergegeven.

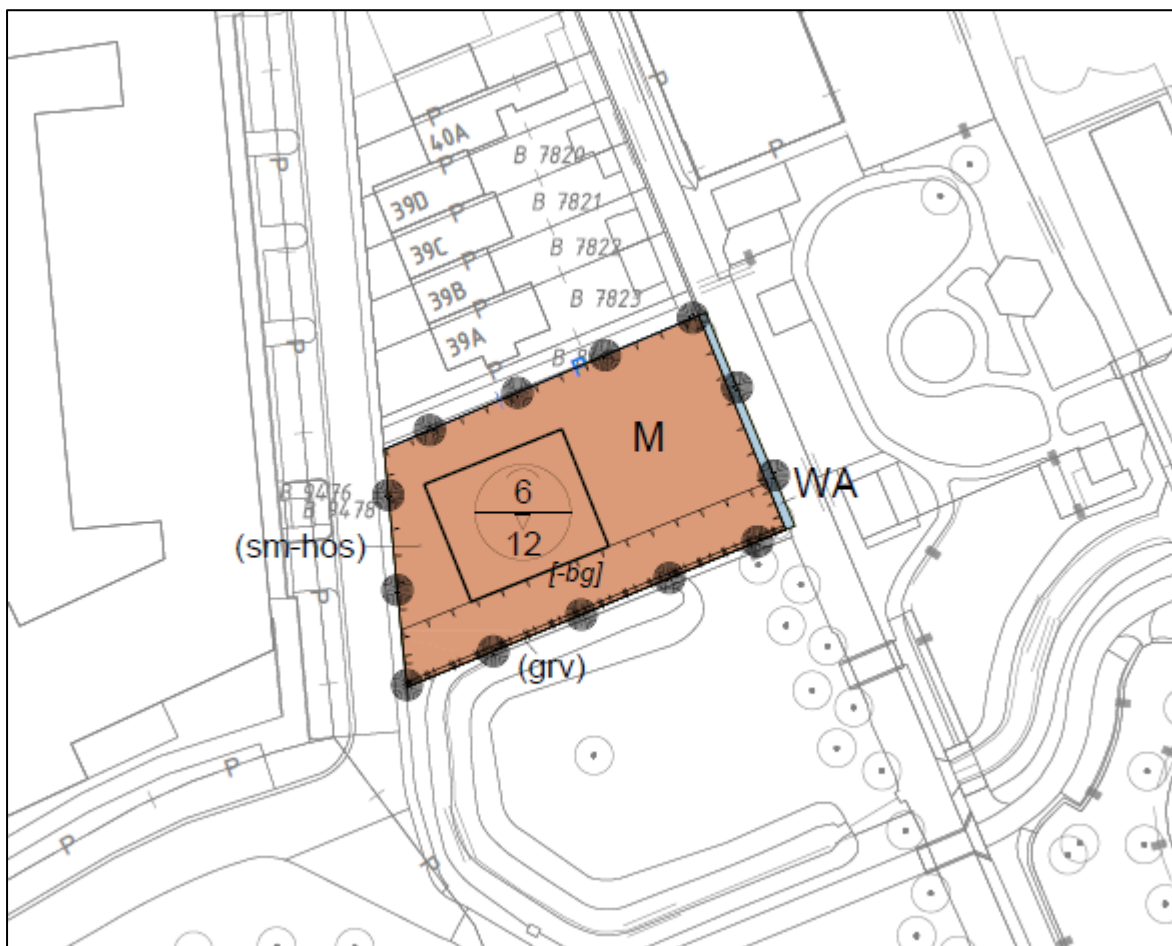

Figuur 2: impressie van het plangebied, foto's door Y. Adan 3 april 2024.

2.3.2 Omschrijving toekomstige situatie

De locatie wordt herontwikkeld. In de toekomstige situatie zal het plangebied bestaan uit een hospice, bestaande uit een huis, tuin met terrassen, parkeerplaatsen, oprit en overdekte fietsenstalling. Hierbij worden nestkasten in metselwerk voorzien, komen er insectenvoorzieningen in de gevel en zijn er vleermuisvoorzieningen achter de gevelbeschieting.

In figuur 3 is de verbeelding van de ruimtelijk procedure weergegeven.

Figuur 3: Verbeelding TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22a Hospice De Mantelmeeuw

2.4 ACTIVITEITEN

De door gemeente Woerden uit te voeren activiteiten betreft het realiseren van een hospice. Hierbij worden bouw- en grondwerkzaamheden verwacht, waarbij grondafvoer plaatsvindt.

2.5 WETTELIJK KADER

Bij een dergelijke ruimtelijke ontwikkeling is het vanuit de Omgevingswet van belang om na te gaan of de werkzaamheden effect hebben op beschermde natuurwaarden.

Het volgende wettelijk kader is gehanteerd:

- Besluit Activiteiten Leefomgeving (BAL), onderdelen activiteiten met betrekking tot dieren of planten in het wild, activiteiten met mogelijke gevolgen voor Natura 2000 of bijzondere natuurgebieden/nationale parken en activiteiten die houtopstanden, hout en houtproducten betreffen;
- Provinciaal beleid beschermde gebieden die vallen onder het Natuurnetwerk Nederland (NNN).

Dit wettelijk kader is van toepassing bij ruimtelijke ontwikkelingen.

2.6 DOEL

Het doel van de quickscan is toetsing van de voorgenomen ingrepen aan het wettelijk kader ten aanzien van natuur zoals hierboven aangegeven. Voorliggende rapportage betreft een quickscan flora- en fauna-activiteiten, waarmee middels een bureaustudie en biotoopverkenning een goede eerste indruk over de natuurwaarden in het plangebied wordt verkregen. Er wordt duidelijkheid gegeven over eventuele vervolgstappen: is er aanvullend veldonderzoek nodig? En is het nodig om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aan te vragen? Indien mogelijk wordt aangegeven welke maatregelen kunnen worden genomen om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen of te verzachten (mitigerende maatregelen).

3.0 METHODE

In onderstaand hoofdstuk worden de gehanteerde methoden voor het onderzoek naar beschermde gebieden en beschermde soorten beschreven.

3.1 BESCHERMDE GEBIEDEN

Er is gekeken naar mogelijke effecten van de voorgenomen werkzaamheden op beschermde natuurgebieden binnen de invloedssfeer van het plangebied. Beschermde gebieden die zijn meegenomen in deze quickscan omvatten: Natura 2000-gebieden, en het Natuurnetwerk Nederland (NNN).

Voor de effectbepaling is gekeken naar ruimtebeslag op beschermde gebieden en, indien relevant, mogelijke indirecte effecten. Indirecte effecten zijn bijvoorbeeld verstoring door geluid, licht, trillingen en optische verstoring. Voor Natura 2000-gebied is ook aangegeven of er vervolgstappen nodig zijn ten aanzien van stikstofdepositie. Voor alle natuurgebieden is onderzocht of de werkzaamheden externe werking kennen. Dat wil zeggen dat de bescherming van het gebied ook bij activiteiten rondom het natuurgebied geldt. Dit is aan de orde voor de Natura 2000-gebieden.

Op basis van de effectbepaling is aangegeven welke vervolgstappen dienen te worden genomen. Hierbij kan gedacht worden aan het uitvoeren van nader onderzoek, het aanvragen van een vergunning in het kader van de Omgevingswet of het doorlopen van de 'nee, tenzij-procedure' voor NNN-gebied.

3.2 BESCHERMDE SOORTEN

Bureaustudie

Er is een inventarisatie gedaan naar bestaande verspreidingsgegevens van beschermde soorten flora en fauna, zoals opgenomen in het BAL (vallend onder de Omgevingswet). Voor de bureaustudie zijn de verspreidingsgegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Hierbij zijn gegevens van de afgelopen vijf jaar in (de omgeving van) het plangebied geraadpleegd. Als zoekgebied is een afstand van tenminste 1500 meter tot het plangebied gehanteerd.

Ten aanzien van vogels zijn in de bureaustudie alleen soorten met een jaarrond beschermd nest meegenomen. Voor algemene broedvogels geldt de algemene verbodsbepaling dat nesten niet mogen worden verstoord of vernietigd als het nest in gebruik is.

Oriënterend veldbezoek

Het oriënterend veldbezoek van een quickscan flora- en fauna-activiteiten kan het hele jaar door worden uitgevoerd, omdat het in eerste instantie gaat om een verkenning van geschikte biotopen voor beschermde soorten in het plangebied. Ecoloog Y. Adan van Stantec B.V. heeft op 3 april 2024 het plangebied bezocht. Tijdens het veldbezoek is middels een visuele inspectie gekeken naar de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en (sporen van) beschermde dieren in (de directe omgeving van) het plangebied.

Tijdens de inspectie is ook een biotoopbeoordeling uitgevoerd. Daarbij is gekeken naar de aanwezigheid van geschikte biotopen en essentiële landschappelijke functies voor beschermde soorten.

Effectbepaling beschermde soorten

Op basis van de gegevens uit de bureaustudie en het oriënterende veldbezoek heeft een beoordeling plaatsgevonden van de effecten van de voorgenomen ingreep op de beschermde natuurwaarden in (de omgeving van) het plangebied.

Vervolgstappen

Op basis van de effectbepaling zijn de vervolgstappen vastgesteld. Hierbij is per soortgroep aangegeven of nader/ aanvullend onderzoek nodig is. Indien een soort aanwezig is binnen het plangebied en er sprake is van negatieve effecten, is een Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit benodigd. Indien mogelijk, wordt aangegeven welke maatregelen kunnen worden genomen om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen of te verzachten (mitigerende maatregelen).

3.3 BESCHERMDE HOUTOPSTANDEN

Er is gekeken naar mogelijke raakvlakken van de voorgenomen werkzaamheden met houtopstanden. Hierbij is in eerste instantie getoetst of, omwille van de ruimtelijke ontwikkeling, houtopstanden gerooid of geveld dienen te worden. Indien er sprake is van het verwijderen van houtopstanden, is nagegaan of de betreffende houtopstanden vallen onder het beschermingsregime van het BAL (vallend onder de Omgevingswet) onderdeel houtopstanden, hout en houtproducten. Er is aangegeven of en welke vervolgstappen er nodig zijn voor het uitvoeren van de werkzaamheden in relatie tot dit beschermingsregime.

3.4 BETROUWBAARHEID

Dit onderzoek is op een zorgvuldige wijze uitgevoerd, volgens het vigerende beleid, wet- en regelgeving ten aanzien van natuur alsook de richtlijnen en methoden op het gebied van ecologisch onderzoek.

Bij het bureauonderzoek wordt informatie gebruikt uit, op dat moment, voorhanden zijnde en beschikbare bronnen. Wij attenderen u erop dat de geraadpleegde bronnen mogelijk onvolledig zijn of dat niet alle bronnen zijn geraadpleegd, door het niet voorhanden dan wel opvraagbaar zijn. Hierdoor kan informatie ontbreken.

Het veldonderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van het plangebied, en de directe omgeving daarvan, voor beschermde soorten alsook en het al dan niet voorkomen van soorten. Het biedt geen volledige garantie aangaande de aanwezigheid dan wel afwezigheid van soorten. De resultaten van het onderzoek kunnen minder representatief worden naarmate de tijd verstrijkt.

3.5 GELDIGHED

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. Het bevoegd gezag hanteert over het algemeen de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar beschermde soorten: "Onderzoeksgegevens welke in het geval van soorten die onder artikel 11.27 Bal van de Omgevingswet vallen, (beschermingsregime Vogel- en Habitatrichtlijn), maximaal 3 jaar oud zijn ten opzichte van de datering van de aanvraag.

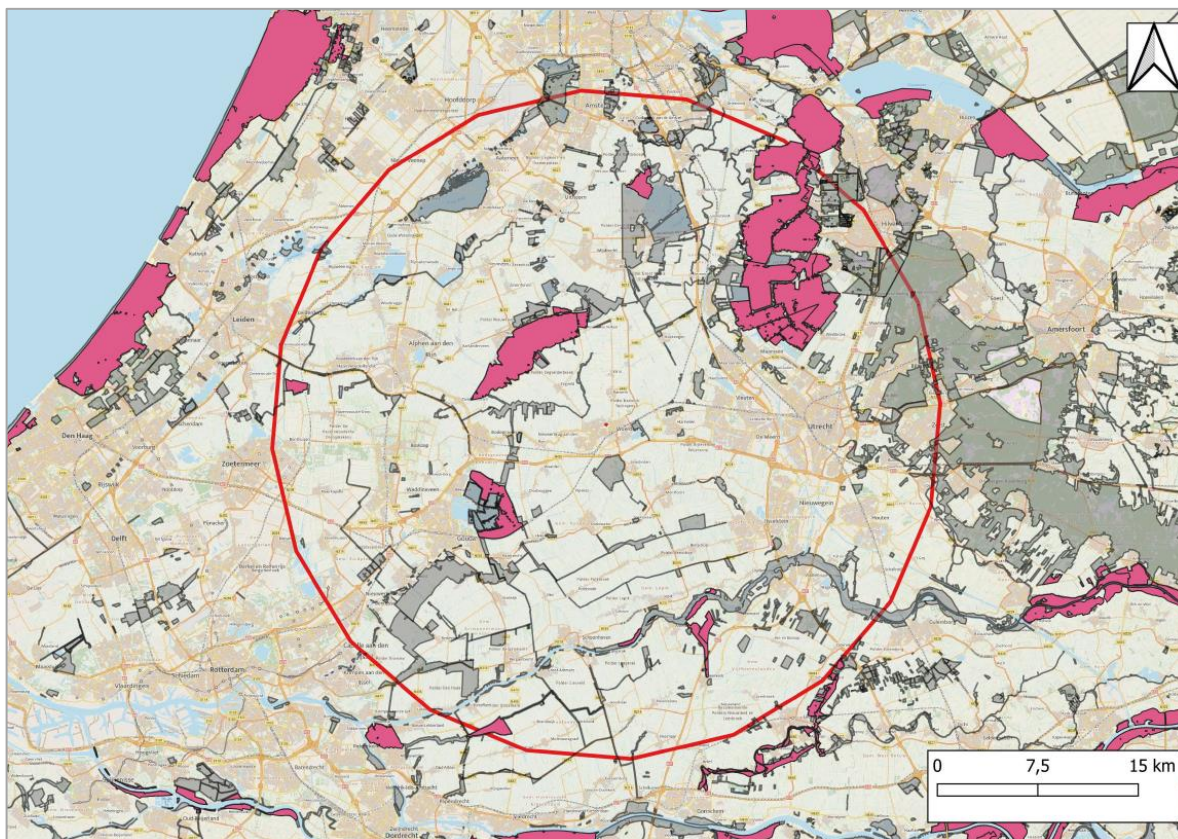
Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan drie jaar wordt aanbevolen de resultaten van de quickscan flora- en fauna-activiteiten opnieuw te toetsen.

4.0 RESULTATEN

4.1 BESCHERMDE GEBIEDEN

In de omgeving van het plangebied zijn meerdere beschermde gebieden aanwezig. In onderstaande figuren is de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden weergegeven. In paragraaf 4.1.1 en 4.1.2 wordt verder ingegaan op de type natuurgebieden en de mogelijke effecten van de werkzaamheden op deze gebieden.

Figuur 3: de ligging van Natura 2000-gebieden en Natuurnetwerk Nederland in de omgeving van het plangebied. Legenda: roze vlakken = Natura 2000-gebieden. Grijs vlakken = NNN-gebieden.

4.1.1 Natura 2000-gebieden

Binnen een straal van 25 kilometer liggen negen Natura 2000-gebieden (zie tabel 2). Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is het Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck op een afstand van 6,2 kilometer ten noordwesten van Entreegebied Landgoed Bredius te Woerden.

Tabel 2: Natura 2000-gebieden binnen een straal van 25 kilometer van het plangebied

Naam Natura 2000-gebied	Afstand tot plangebied (in kilometer)	Stikstof gevoelige typen of soorten aanwezig
Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	6,2	Ja
Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein	8,8	Ja
Oostelijke Vechtplassen	12,3	Ja
Uiterwaarden Lek	14,5	Ja
Zouweboezem	15,9	Ja
Botshol	17,1	Ja
De Wilck	22,5	Nee
Donkse Laagten	23,2	Nee
Lingegebied & Diefdijk-Zuid	24,7	Ja

Ruimtebeslag

De werkzaamheden binnen de scope leiden niet tot ruimtebeslag op het Natura 2000-netwerk. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck ligt op een afstand van 6,2 kilometer ten noordwesten van het plangebied. Directe negatieve effecten als gevolg van oppervlakteverlies zijn daarmee uitgesloten.

Verstoring

Als gevolg van de afstand tot het Natura 2000-netwerk kunnen indirecte negatieve effecten als gevolg van storingsfactoren, zoals geluid en licht, worden uitgesloten.

Stikstofdepositie

Vanuit wetgeving wordt geacht de invloed van stikstofdepositie, door de uit te voeren werkzaamheden tijdens de realisatiefase, uit te sluiten middels een AERIUS-berekening. Een AERIUS-berekening is niet nodig wanneer de werkzaamheden vallen onder bestendig beheer en onderhoud (zie voor de voorwaarden in bijlage 1). Voorliggend project valt niet onder dergelijke werkzaamheden. Een AERIUS-berekening is daardoor noodzakelijk. Dit geldt zowel voor de realisatiefase als de gebruiksfase.

4.1.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Op een afstand van circa 1,7 kilometer ten noordwesten van Entreegebied Landgoed Bredius te Woerden bevinden zich terreinen die onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het betreffen N04.02 Zoete Plas en N12.02 Kruiden- en Faunarijk Grasland als beheertype.

De geplande activiteiten leiden niet tot ruimtebeslag op het NNN. Gezien de aard van de werkzaamheden en de afstand tot het NNN kunnen negatieve effecten als gevolg van verstoring worden uitgesloten. Er is geen sprake van een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. Er is geen nadere NNN-toetsing benodigd.

4.2 BESCHERMDE SOORTEN

In deze paragraaf wordt per soortgroep aangegeven welke beschermde soorten er op basis van de bureaustudie en het oriënterend veldbezoek in (de directe omgeving van) het plangebied worden verwacht. Vervolgens wordt per soortgroep ingegaan op mogelijke effecten die door de werkzaamheden op kunnen treden. Tot slot wordt per soortgroep aangegeven welke vervolgstappen er nodig zijn (zoals maatregelen, nader onderzoek of aanvraag omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit).

4.2.1 Vaatplanten

Resultaten bureauonderzoek

In de afgelopen vijf jaar zijn geen beschermde vaatplanten waargenomen in de omgeving van het plangebied.

Resultaten veldbezoek

Tijdens het veldbezoek in het plangebied zijn enkel algemene soorten vaatplanten waargenomen, zoals smalle weegbree en madeliefjes. Beschermde vaatplanten zijn niet waargenomen en worden, gezien de hoge trofiegraad van de bodem in combinatie met de verspreidingsgegevens niet binnen het plangebied verwacht.

Effectbespreking en vervolgstappen

Negatieve effecten op deze soortgroep worden niet verwacht. Er zijn geen vervolgstappen benodigd.

4.2.2 Vogels

Resultaten bureauonderzoek

In de afgelopen vijf jaar zijn beschermde vogels waargenomen in de omgeving van het plangebied. In de onderstaande tabel zijn de beschermde vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving van het plangebied bekend zijn. Algemene broedvogels zijn in deze tabel niet meegenomen, aangezien de nesten van algemene broedvogels alleen beschermd zijn gedurende de broedperiode.

Tabel 3: beschermde vogels met een jaarrond beschermd nest die de afgelopen vijf jaar in de omgeving van het plangebied (tot een afstand van ca. 1500 meter) zijn waargenomen. Bron: NDFF, april 2024

Jaarrond beschermde nesten categorie 1 t/m 4					
Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Categorie nest	BAL	Rode lijst	Broedlocatie
Boomvalk	<i>Falco subbuteo</i>	4	V	Kwetsbaar	Boom
Buizerd	<i>Buteo buteo</i>	4	V	Nee	Boom
Gierzwaluw	<i>Apus apus</i>	2	V	Nee	Gebouw
Grote gele kwikstaart	<i>Motacilla cinerea</i>	3	V	Nee	Holen
Havik	<i>Accipiter gentilis</i>	4	V	Nee	Boom
Huisemus	<i>Passer domesticus</i>	2	V	Gevoelig	Gebouw
Kerkuil	<i>Tyto alba</i>	3	V	Kwetsbaar	Boom/gebouw
Ooievaar	<i>Ciconia ciconia</i>	3	V	Nee	Boom
Ransuil	<i>Asio otus</i>	4	V	Kwetsbaar	Boom
Roek	<i>Corvus frugilegus</i>	2	V	Nee	Boom

Jaarrond beschermde nesten categorie 1 t/m 4					
Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Categorie nest	BAL	Rode lijst	Broedlocatie
Slechtvalk	<i>Falco peregrinus</i>	3	V	Gevoelig	Boom/gebouw
Sperwer	<i>Accipiter nisus</i>	4	V	Nee	Boom
Steenuil	<i>Athene vidalii</i>	1	V	Kwetsbaar	Boom/gebouw
Wespendief	<i>Pernis apivorus</i>	4	V	Nee	Boom
Zwarte wouw	<i>Milvus migrans</i>	4	V	Nee	Boom
Niet jaarrond beschermd mits ecologisch zwaarwegend belang (categorie 5)					
Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Categorie nest	BAL	Rode lijst	Broedlocatie
Blauwe reiger	<i>Ardea cinerea</i>	5	V	Nee	Boom
Boerenzwaluw	<i>Hirundo rustica</i>	5	V	Gevoelig	Gebouw
Bonte vliegenvanger	<i>Ficedula hypoleuca</i>	5	V	Nee	Boom
Boomklever	<i>Sitta europaea</i>	5	V	Nee	Boom
Boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>	5	V	Nee	Boom
Bosuil	<i>Strix aluco</i>	5	V	Nee	Boom
Ekster	<i>Pica pica</i>	5	V	Nee	Boom
Gekraagde roodstaart	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	5	V	Nee	Holen
Gauwe vliegenvanger	<i>Muscicapa striata</i>	5	V	Gevoelig	Boom
Groene specht	<i>Picus viridis</i>	5	V	Kwetsbaar	Boom
Grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i>	5	V	Nee	Boom
Huiszwaluw	<i>Delichon urbicum</i>	5	V	Gevoelig	Gebouw
IJsvogel	<i>Alcedo atthis</i>	5	V	Nee	Holen
Kleine bonte specht	<i>Dryobates minor</i>	5	V	Nee	Boom
Koolmees	<i>Parus major</i>	5	V	Nee	Boom
Oeverzwaluw	<i>Riparia riparia</i>	5	V	Nee	Holen
Pimpelmees	<i>Cyanistes caeruleus</i>	5	V	Nee	Boom
Raaf	<i>Corvus corax</i>	5	V	Gevoelig	Boom
Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>	5	V	Nee	Boom/gebouw
Tapuit	<i>Oenanthe oenanthe</i>	5	V	Bedreigd	Holen
Torenvalk	<i>Falco tinnunculus</i>	5	V	Kwetsbaar	Boom
Zeearend	<i>Haliaeetus albicilla</i>	5	V	Gevoelig	Boom
Zwarte kraai	<i>Corvus corone</i>	5	V	Nee	Boom
Zwarte mees	<i>Periparus ater</i>	5	V	Gevoelig	Holen
Zwarte roodstaart	<i>Phoenicurus ochruros</i>	5	V	Nee	Gebouw

Legenda BAL: V = vogels (paragraaf 11.2.2 BAL)

Legenda categorie nest vanuit provincie Utrecht

Categorie 1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.

Categorie 2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

Categorie 3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

Categorie 4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Categorie 5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd. Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Indien dit het geval is, is een omgevingscheck benodigd.

Resultaten veldbezoek

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen jaarrond beschermde nesten waargenomen. Daarnaast zijn er wel vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest aangetroffen, namelijk de ekster, pimpelmees en de koolmees.

Vaste rust- en verblijfplaats

Boombroeders: het plangebied is geschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor boombroeders, aangezien het plangebied enkele bomen en struiken bevat.

Gebouwbroeders: het plangebied is ongeschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor vogels met jaarrond beschermde nesten van gebouwbroeders, aangezien er geen gebouwen in het plangebied zich bevinden. In de directe omgeving van het plangebied bevinden zich wel gebouwen.

Grondbroeders: het plangebied is ongeschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor vogels met jaarrond beschermde nesten van grondbroeders, aangezien het plangebied zich bevindt in een woonwijk inclusief middelbare school, waardoor de omgeving te druk zal zijn. Ook stond het gras erg kort. De grote gele kwikstaart is de enige soort die voorkomt in deze omgeving. Deze broedt bij boomwortels langs oevers. Het plangebied is hiervoor niet geschikt.

Holenbroeders: het plangebied is ongeschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor vogels met jaarrond beschermde nesten van holenbroeders, aangezien het plangebied bestaat uit een grasland met enkele bomen (zonder holtes) en struiken.

Waterbroeders: het plangebied is ongeschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor vogels met jaarrond beschermde nesten van waterbroeders, aangezien er zich geen water binnen het plangebied bevindt. In de directe omgeving van het plangebied bevindt zich wel water.

Algemene broedvogels

Er is binnen het plangebied geschikt broedbiotoop aangetroffen voor algemene broedvogels zoals houtduif, kauw, winterkoning en merel. Het gaat om struweel en bomen. Tijdens het veldbezoek zijn binnen het plangebied geen nesten van algemene vogelsoorten waargenomen. In de directe omgeving van het plangebied zijn wel enkele nesten waargenomen. Verder zijn er in het plangebied algemene vogelsoorten waargenomen, namelijk de witte kwikstaart, merel, winterkoning en de gaai.

Effectbespreking en vervolgstappen

Vogels met jaarrond beschermde nesten categorie 1 t/m 4

Vaste rust- en verblijfplaats

Er zijn elementen aanwezig die voldoen aan de eisen die de boombroeders en gebouwbroeders kunnen gebruiken als vaste rust- en verblijfplaats. In de bomen zijn echter geen nesten waargenomen. Effecten op jaarrond beschermde boombroeders worden niet verwacht. Dit geldt ook voor jaarrond beschermde grond-, hollen- en waterbroeders.

Er zijn elementen aanwezig die gebouwbroeders stellen aan hun nestlocatie. Deze gebouwen vallen buiten het plangebied. Directe effecten op deze soortgroep is uitgesloten. Er kan echter wel sprake zijn van indirecte verstoring

Essentieel leefgebied

Negatieve effecten worden niet verwacht, aangezien het plangebied niet aangemerkt is als essentieel leefgebied.

Vogels met jaarrond beschermde nesten categorie 5

Vaste rust- en verblijfplaats

Er zijn elementen aanwezig die voldoen aan de eisen die vogels met jaarrond beschermde nesten uit categorie 5 stellen aan vaste rust- en verblijfplaats. Nesten van categorie-5 zijn in de provincie Utrecht enkel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Er zijn geen nesten waargenomen. Vervolgstappen zijn niet nodig.

Essentieel leefgebied

Het plangebied bevat elementen die geschikt zijn als leefgebied voor verschillende soorten vogels. Het plangebied betreft geen essentieel leefgebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten van zowel de boombroeders als de gebouw-, grond-, hollen- en waterbroeders, aangezien er zich in de directe omgeving van het plangebied voldoende alternatieven bevinden.

Algemene broedvogels

Er is binnen het plangebied broedbiotoop aanwezig voor algemene soorten broedvogels. Het vernietigen van bewoonde nesten is verboden conform BAL artikel 11.37. Dit geldt ook voor het zodanig verstoren van bewoonde nesten dat vogels hun nest verlaten.

Om vernietiging van nesten en verstoring van broedende vogels te voorkomen dienen werkzaamheden waarbij beplanting wordt verwijderd, buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. Voor het broedseizoen geldt geen vaste periode. Het verschilt per soort. De meeste vogelsoorten broeden tussen 15 maart en 15 juli. Indien werken buiten het broedseizoen niet mogelijk is, moet voorafgaand aan de werkzaamheden door een ter zake kundige worden gecontroleerd of er in de te verwijderen bomen/struiken broedende vogels aanwezig zijn. Indien effecten op broedende vogels niet kunnen worden uitgesloten, mag er niet gewerkt worden.

4.2.3 Grondgebonden zoogdieren

Resultaten bureauonderzoek

In de afgelopen vijf jaar zijn grondgebonden zoogdieren waargenomen in de omgeving van het plangebied. In de onderstaande tabel zijn de soorten weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving (tot een afstand van 1500 meter) van het plangebied bekend zijn.

Tabel 4: beschermde grondgebonden zoogdieren die de afgelopen vijf jaar in de omgeving van het plangebied (tot een afstand van ca. 1500 meter) zijn waargenomen. Bron: NDFF, april 2024

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	BAL	Algemene vrijstelling	Rode lijst
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	A-V	Ja	Nee
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	A-V*	Ja*	Kwetsbaar
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>	A-V	Ja	Nee
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>	A-V	Ja	Nee
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	A-V	Ja	Nee
Haas	<i>Lepus europaeus</i>	A-V*	Ja*	Gevoelig
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>	A-V	Ja	Nee
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	A-V*	Ja*	Gevoelig
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	A-V	Ja	Nee
Rosse woelmuis	<i>Myodes glareolus</i>	A-V	Ja	Nee
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>	A-V	Ja	Nee
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	A-V*	Ja*	Gevoelig
Woelrat	<i>Arvicola amphibius</i>	A-V	Ja	Nee

Legenda categorie BAL: H = soorten Habitatrichtlijn en/of Verdrag van Bonn of Bern (paragraaf 11.2.3 BAL), A = andere soorten volgens (paragraaf 11.2.4 BAL), A-V = beschermde soorten waarvoor een algemene vrijstelling geldt voor ruimtelijke ingrepen vanuit provincie Utrecht. * = de vrijstelling vervalt per 1 september 2024.

Resultaten veldbezoek

Beschermde grondgebonden zoogdieren (waarbij de vrijstelling vervalt per 1 september 2024)

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen beschermde grondgebonden zoogdieren waargenomen.

Vaste rust- en verblijfplaatsen

Het plangebied is ongeschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor de bunzing, aangezien deze soort hollen, takken- en steenhopen, duikers en rommelschuren gebruikt voor vaste rust- en verblijfplaats. Deze zijn niet waargenomen binnen het plangebied.

Het plangebied is ongeschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor de wezel, aangezien deze soort de vaste rust- en verblijfplaats heeft in oude hollen van muizen, ratten en konijnen. Deze zijn niet waargenomen binnen het plangebied.

Het plangebied is ongeschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor de haas, aangezien deze soort legers (ondiepe uithollingen) in bosranden, windkeringen, ruigtezomen, onder heggen, hoog gras en tussen de kluiten van een geploegde akker gebruikt voor vaste rust- en verblijfplaats. Ook dit is niet waargenomen binnen het plangebied.

Het plangebied is ongeschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor de konijn, aangezien deze soort verblijft in hollen. Er zijn geen hollen waargenomen binnen het plangebied. Deze worden, gezien de kleinschalige bomen- en struikenstrook en de alternatieven in de omgeving, hier ook niet verwacht.

Essentieel leefgebied

Het plangebied is geschikt als leefgebied voor beschermde soorten grondgebonden zoogdieren, maar wordt niet essentieel bevonden. Het plangebied bestaat uit grasland met een kleine strook bomen, struiken, bodembedekkers en tegels, waar de bunzing, haas, konijn en wezel gebruik van kunnen maken. Echter, de directe omgeving buiten het plangebied bestaat uit gebouwen, sloten, greppels, graslanden en een natuurgebied met vele bomen, struiken en bodembedekkers, waardoor er voldoende alternatieven aanwezig zijn.

Algemeen vrijgestelde grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen algemeen vrijgestelde grondgebonden zoogdieren waargenomen.

Vaste rust- en verblijfplaatsen

Het plangebied is geschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor algemeen vrijgestelde grondgebonden zoogdieren, zoals de bosmuis, egel en de rosse woelmuis, aangezien er bomen en struiken binnen het plangebied bevinden.

Essentieel leefgebied

Het plangebied is geschikt als leefgebied voor algemeen vrijgestelde grondgebonden zoogdieren, maar wordt niet essentieel bevonden. Het plangebied bestaat uit grasland met een kleine strook bomen, struiken, bamboe, bodembedekkers en tegels, waar de algemeen vrijgestelde soorten gebruik van kunnen maken. Echter, de directe omgeving buiten het plangebied bestaat uit gebouwen, sloten, greppels, graslanden en een natuurgebied met vele bomen, struiken en bodembedekkers, waardoor er voldoende alternatieven aanwezig zijn.

Effectbespreking en vervolgstappen

Beschermde grondgebonden zoogdieren

Vaste rust- en verblijfplaats

Er zijn geen elementen aanwezig die voldoen aan de eisen die de bunzing, haas, konijn en wezel stellen aan de vaste rust- en verblijfsoorten. Negatieve effecten op deze soortgroep worden niet verwacht. Er zijn geen vervolgstappen benodigd.

Essentieel leefgebied

Er zijn elementen aanwezig die voldoen aan de eisen die de bunzing, haas, konijn en wezel stellen aan leefgebied. Echter, het plangebied is geen essentieel leefgebied voor deze soorten. Negatieve effecten op deze soortgroep worden niet verwacht. Er zijn geen vervolgstappen benodigd.

Algemeen vrijgestelde grondgebonden zoogdieren

De aanwezige biotoop is geschikt voor algemeen vrijgestelde soorten. Deze dieren kunnen door de werkzaamheden worden verstoord. Er is geen omgevingsvergunning Flora-en Fauna-activiteit in het kader van de Omgevingswet noodzakelijk, omdat de soorten algemeen zijn vrijgesteld door de provincie Utrecht bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel moet worden voldaan aan de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 BAL vallend onder Omgevingswet). Dit kan bijvoorbeeld door de werkzaamheden, waarbij vegetatie wordt verwijderd, van één kant uit te voeren, zodat aanwezige dieren de kans krijgen te vluchten.

4.2.4 Vleermuizen

Resultaten bureauonderzoek

In de afgelopen vijf jaar zijn vleermuizen waargenomen in de omgeving van het plangebied. In tabel 5 zijn de soorten weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving (tot een afstand van 1500 meter) van het plangebied bekend zijn. In tabel 6 is, per essentiële functie, weergegeven wat de vaste rust- en verblijfplaatsen van deze soorten zijn.

Tabel 5: beschermde vleermuizen die de afgelopen vijf jaar in de omgeving van het plangebied (tot een afstand van ca. 1500 meter) zijn waargenomen. Bron: NDFF, april 2024

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	BAL	Algemene vrijstelling	Rode lijst
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	H	Nee	Nee
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	H	Nee	Kwetsbaar
Meervleermuis	<i>Myotis dasycneme</i>	H	Nee	Nee
Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>	H	Nee	Nee
Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>	H	Nee	Nee

Legenda categorie BAL: H = soorten Habitatrichtlijn en/of Verdrag van Bonn of Bern (paragraaf 11.2.3 BAL), A = andere soorten volgens (paragraaf 11.2.4 BAL), A-V = beschermde soorten waarvoor een algemene vrijstelling geldt voor ruimtelijke ingrepen vanuit provincie Utrecht

Tabel 6: vaste rust- en verblijfplaatsen vleermuissoorten

Nederlandse naam	Kraam- en zomerverblijf		Paar- en massa-winterverblijf		Winterverblijf	
	Gebouw	Boom	Gebouw	Boom	Gebouw	Boom
Gewone dwergvleermuis	X		X		X	
Laatvlieger	X		X		X	
Meervleermuis	X		X		X ¹	
Rosse vleermuis		X		X		X
Ruige dwergvleermuis	X	X	X	X	X	X

¹ = ondergrondse ruimtes, zoals (mergel/kalksteen)groeven, bunkers, forten, vestingwerken, oude steenfabrieken, (ijs)kelders, tunnels, grotten, mijnen en (kasteel)kelders

Resultaten veldbezoek

Het oriënterende veldbezoek heeft overdag plaatsgevonden, waardoor geen actieve vleermuizen konden worden waargenomen. Wel is zo goed als mogelijk biotoopinformatie verzameld om de aan- of afwezigheid van mogelijke foerageergebieden, vliegroutes en verblijfplaatsen te bepalen.

Foerageergebied

Het plangebied is geschikt als potentieel foerageergebied voor vleermuizen door de aanwezigheid van bomen(rijen) binnen en direct aangrenzend aan het plangebied. Door de werkzaamheden zal er ruimtebeslag optreden op potentieel foerageergebied van vleermuizen. Het betreft hier geen essentieel foerageergebied, aangezien er voldoende foerageergebied in de directe omgeving van het plangebied intact blijft (zoals de aanwezigheid van voldoende bosschages, bomenrijen en water).

Vliegroutes

Het plangebied omvat elementen die geschikt zijn als vliegroute, zoals de aanwezigheid van lijnvormige elementen in de vorm van bomenrijen binnen en direct aangrenzend aan het plangebied. Door de werkzaamheden zal er ruimtebeslag optreden op een potentiële vliegroute van vleermuizen. Het betreft hier geen essentiële vliegroute, aangezien er voldoende lijnvormige elementen in de directe omgeving van het plangebied intact blijven, zoals de aanwezigheid van voldoende bomenrijen en water.

Verblijfplaatsen

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied bomen aangetroffen. Deze zijn visueel geïnspecteerd op holtes, loszittende schorsplaten en/of spleten die geschikt zijn voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Er zijn geen boomholtes, loszittende schorsplaat en/of spleten aangetroffen die geschikt zijn. Daarnaast zijn in het plangebied geen gebouwen aanwezig. Direct buiten het plangebied zijn wel gebouwen (woonhuizen, middelbare school en schuren) aanwezig.

Effectbespreking en vervolgstappen

Foerageergebied

Door de werkzaamheden zal er ruimtebeslag optreden op geen essentieel foerageergebied van vleermuizen. Bij de uitvoer van de werkzaamheden kunnen indirecte negatieve effecten door verstoring door licht optreden. Deze effecten kunnen worden voorkomen door te werken tussen zonsopgang en zonsondergang. Indien dit niet mogelijk is dient gebruik te worden gemaakt van gerichte verlichting waarbij de groenstructuren en het water, welke gebruikt worden door vleermuizen, onverlicht blijven.

Vliegroutes

Door de werkzaamheden zal er ruimtebeslag optreden op geen essentiële vliegroute van vleermuizen. Bij de uitvoer van de werkzaamheden kunnen indirecte negatieve effecten door verstoring door licht optreden. Deze effecten kunnen worden voorkomen door te werken tussen zonsopgang en zonsondergang. Indien dit niet mogelijk is dient gebruik te worden gemaakt van gerichte verlichting waarbij de groenstructuren en water, welke gebruikt worden door vleermuizen, onverlicht blijven.

Verblijfplaatsen

Er zijn geen elementen aanwezig die voldoen aan de eisen die vleermuizen stellen aan verblijfplaatsen. Aangrenzend aan het plangebied zijn wel gebouwen aanwezig die mogelijk geschikt zijn als verblijfplaats. De voorgenomen activiteiten hebben geen direct effect op verblijfplaatsen op het gebied van ruimtebeslag. Indirecte effecten als gevolg van de werkzaamheden, in dit geval lichtverstoring, kunnen echter niet worden uitgesloten voor de eventuele verblijfplaatsen direct aangrenzend aan het plangebied. Deze effecten kunnen worden voorkomen door te werken tussen zonsopgang en zonsondergang. Indien dit niet mogelijk is dient gebruik te worden gemaakt van gerichte verlichting waarbij de mogelijke verblijfplaatsen (gebouwen buiten het plangebied) onverlicht blijven.

4.2.5 Reptielen

Resultaten bureauonderzoek

In de afgelopen vijf jaar zijn geen reptielen waargenomen in de omgeving van het plangebied.

Resultaten veldbezoek

Het plangebied is niet geschikt voor reptielen, aangezien het plangebied niet beschikt over een functioneel habitat: er is geen sprake van een aaneenschakeling van overwinterings-, foerageer- en voortplantingsgebieden. Verder zijn er tijdens het veldbezoek geen reptielen waargenomen.

Effectbespreking en vervolgstappen

De aanwezige biotoop is niet geschikt voor reptielen. Reptielen worden niet verwacht, ook gezien de beschikbare verspreidingsgegevens.

4.2.6 Amfibieën

Resultaten bureauonderzoek

In de afgelopen vijf jaar zijn amfibieën waargenomen in de omgeving van het plangebied. In de onderstaande tabel zijn de soorten weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving (tot een afstand van 1500 meter) van het plangebied bekend zijn.

Tabel 7: beschermde amfibieën die de afgelopen vijf jaar in de omgeving van het plangebied (tot een afstand van ca. 1500 meter) zijn waargenomen. Bron: NDFF, april 2024

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	BAL	Algemene vrijstelling	Status Rode lijst
Bastaardkikker	<i>Pelophylax kl. esculentus</i>	A-V	Ja	Nee
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	A-V	Ja	Nee
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	A-V	Ja	Nee
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>	A-V	Ja	Nee
Meerkikker	<i>Pelophylax ridibundus</i>	A-V	Ja	Nee
Rugstreeppad	<i>Epidalea calamita</i>	H	Nee	Gevoelig

Legenda categorie BAL: H = soorten Habitatrichtlijn en/of Verdrag van Bonn of Bern (paragraaf 11.2.3 BAL), A = andere soorten volgens (paragraaf 11.2.4 BAL), A-V = beschermde soorten waarvoor een algemene vrijstelling geldt voor ruimtelijke ingrepen vanuit provincie Utrecht.

Resultaten veldbezoek

Beschermde amfibieën

Het plangebied is ongeschikt als vaste rust- en verblijfplaats en essentieel leefgebied voor de rugstreeppad. Deze soort maakt gebruik van ondiepe wateren, waarbij de rugstreeppad op de bodem kan zitten, terwijl de kwaakblaas net boven het wateroppervlak uitkomt¹. Tevens is er geen open en goed vergraafbare grond aanwezig. Direct aangrenzend aan het plangebied zijn greppels en sloten aanwezig, welke dieper zijn dan die de rugstreeppad verkiest. Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen beschermde amfibieën waargenomen.

¹ www.ravon.nl, april 2024

Algemeen vrijgestelde amfibieën

Tijdens het veldbezoek zijn geen algemeen vrijgestelde amfibieën waargenomen. Het plangebied is echter wel geschikt als overwinteringsgebied voor algemeen vrijgestelde amfibieën, gezien de aanwezigheid van struweel in combinatie met de aanwezigheid van oppervlaktewater binnen 350 meter van het plangebied.

Effectbespreking en vervolgstappen

Beschermde amfibieën

Er zijn geen elementen aanwezig die voldoen aan de eisen die de rugstreeppad stelt aan de vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel leefgebied. Negatieve effecten op deze soort wordt niet verwacht. Er zijn geen vervolgstappen benodigd.

Algemeen vrijgestelde amfibieën

De aanwezige biotoop direct aangrenzend aan het plangebied (greppels en sloten) is geschikt als voortplantingshabitat voor algemene soorten, zoals de gewone pad en bruine kikker. Daarnaast is het struweel aan de noordzijde van het plangebied geschikt als overwinteringsgebied voor algemeen vrijgestelde soorten. Aanwezige dieren kunnen door de werkzaamheden worden verstoord. Er is geen ontheffing in het kader van de omgevingswet nodig, omdat de soorten algemeen zijn vrijgesteld door de provincie Utrecht bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel moet worden voldaan aan de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 BAL, vallend onder Omgevingswet).

4.2.7 Vissen

Resultaten bureauonderzoek

In de afgelopen vijf jaar zijn geen vissen waargenomen in de omgeving van het plangebied.

Resultaten veldbezoek

Het plangebied is ongeschikt voor vissen, aangezien er geen permanent water aanwezig is. Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen vissen waargenomen, enkel in de greppel direct aangrenzend aan het plangebied.

Effectbespreking en vervolgstappen

Er zijn geen elementen aanwezig die voldoen aan de eisen die vissen stellen aan de leefomgeving. Negatieve effecten op deze soortgroep wordt niet verwacht. Er zijn geen vervolgstappen benodigd.

4.2.8 Ongewervelden

Resultaten bureauonderzoek

In de afgelopen vijf jaar zijn ongewervelden waargenomen in de omgeving van het plangebied. In de onderstaande tabel zijn de soorten weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving (tot een afstand van 1500 meter) van het plangebied bekend zijn.

Tabel 8: beschermde ongewervelden die de afgelopen vijf jaar in de omgeving van het plangebied (tot een afstand van ca. 1500 meter) zijn waargenomen. Bron: NDFF, april 2024

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	BAL	Algemene vrijstelling	Status Rode lijst
Grote weerschijnvlinder	<i>Apatura iris</i>	A	Nee	Ernstig bedreigd

Legenda categorie BAL: H = soorten Habitatrichtlijn en/of Verdrag van Bonn of Bern (paragraaf 11.2.3 BAL), A = andere soorten volgens (paragraaf 11.2.4 BAL), A-V = beschermde soorten waarvoor een algemene vrijstelling geldt voor ruimtelijke ingrepen vanuit provincie Utrecht

Resultaten veldbezoek

Beschermde vlinders

Het plangebied is ongeschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor beschermde soorten vlinders, aangezien de wilg als waardplant ontbreekt in het plangebied. Daarnaast is het plangebied ongeschikt als essentieel leefgebied voor deze soort, aangezien de grote weerschijnvlinder voorkomt in oudere, vochtige loofbossen, wilgenbroekbossen en samenhangende bosjes in beekdalen. Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen beschermde vlinders waargenomen.

Beschermde libellen

Het plangebied is ongeschikt als vaste rust- en verblijfplaats en essentieel leefgebied voor beschermde soorten libellen, aangezien er geen ei-afzet- en uitsluipmogelijkheden zijn. Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen beschermde libellen waargenomen.

Effectbespreking en vervolgstappen

Er zijn geen elementen aanwezig die voldoen aan de eisen die de grote weerschijnvlinder stelt aan de vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel leefgebied. Negatieve effecten op deze soort wordt niet verwacht. Er zijn geen vervolgstappen benodigd.

4.3 BESCHERMDE HOUTOPSTANDEN

Binnen het plangebied zijn geen houtopstanden aanwezig die vallen onder de meldingsplicht van de Omgevingswet. Effecten zijn hierdoor uitgesloten. Binnen het plangebied zijn wel monumentale bomen aanwezig. Deze worden niet gerooid tijdens de werkzaamheden. Deze bomen vallen buiten de meldingsplicht van de Omgevingswet. Mochten deze bomen wel gerooid worden, dan is enkel een kapvergunning via de gemeente benodigd.

Tabel 9: conclusies houtopstanden (Omgevingswet).

Criteria beschermde houtopstanden	Aanwezig	BAL van toepassing?	Ingreep verstorend	Meldingsplicht Ow	Kapvergunning	Herplantplicht
Buiten 'bebouwingscontour houtkap'	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee*	Nee*
Houtopstanden op erven, in tuinen of houtopstanden	Nee					

*De bomen met boompaspoort 54 en 55 te Burgemeester H.G. van Kempensingel 38 staat in de lijst met waardevolle boombeplantingen. Indien deze bomen gekapt worden, dient u een online aanvraag in voor een kapvergunning.

5.0 CONCLUSIE

In onderstaande paragrafen worden de conclusies en aanbevelingen uit de quickscan besproken.

5.1 BESCHERMDE GEBIEDEN

5.1.1 Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt niet binnen een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck bevindt zich op een afstand van 6,2 kilometer ten noordwesten van het plangebied. Gezien de aard van de werkzaamheden, de ligging van het plangebied en de afstand tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied, zijn negatieve effecten op Natura 2000-gebieden uitgesloten. Uitzondering hierop is het effect van stikstofemissies op omringende Natura 2000-gebieden. Een AERIUS-berekening is voor zowel de realisatiefase als de gebruiksfase verplicht dan wel noodzakelijk.

5.1.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Er is geen ruimtebeslag op het NNN. Gezien de aard van de werkzaamheden en afstand van tenminste 1,7 kilometer tussen het NNN-gebied en het plangebied, worden indirecte negatieve effecten zoals verstoring en verontreiniging op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN eveneens uitgesloten. Er is geen nadere NNN-toetsing benodigd.

5.2 BESCHERMDE SOORTEN

Binnen het plangebied is biotoop aangetroffen die geschikt is voor beschermde soorten (Omgevingswet) waarvoor geen algemene vrijstelling geldt. Het gaat om soorten uit de volgende soortgroepen: algemene broedvogels, vogels met jaarrond beschermde nesten, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen en amfibieën.

In onderstaande tabel is per soortgroep aangegeven of er nader onderzoek nodig is en mogelijk een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit nodig is in het kader van de Omgevingswet.

Tabel 10: conclusies en aanbevelingen aangaand activiteiten met betrekking tot dieren of planten in het wild (paragraaf 11.2 uit het Besluit activiteiten leefomgeving).

Soortgroep	Beschermde soorten/functionaliteiten?	Nader onderzoek?	Omgevingsvergunning flora en fauna-activiteit nodig?
Vaatplanten	Nee	Nee	Nee
Algemene broedvogels	Ja, er is broedbiotoop aanwezig voor algemene broedvogels	Nee	Nee, mits maatregelen worden genomen om vernietiging van nesten en verstoring van broedende vogels te voorkomen

Soortgroep	Beschermde soorten/functionies?	Nader onderzoek?	Omgevingsvergunning flora en fauna-activiteit nodig?
Vogels met jaarrond beschermde nesten	Ja, er is broedbiotoop aanwezig voor zowel boom- als gebouwbroeders	Nee, er vindt geen ruimtebslag plaats op het geschikte broedbiotoop	Nee, indien maatregelen worden genomen om vernietiging van nesten en verstoring van broedende vogels te voorkomen
Grondgebonden zoogdieren (algemeen vrijgesteld)	Ja, het plangebied vormt foerageergebied en/of leefgebied voor door provincie vrijgestelde soorten als bosmuis, egel en de veldmuis	Nee, soorten zijn vrijgesteld	Nee, mits er rekening wordt gehouden met de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 BAL, vallend onder Omgevingswet)
Grondgebonden zoogdieren (niet algemeen vrijgesteld)	Nee, er zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig van de bunzing, haas, konijn en wezel Ja, het plangebied vormt foerageergebied en/of leefgebied voor de bunzing, haas, konijn en wezel	Nee, het betreft geen essentieel leefgebied	Nee, mits er rekening wordt gehouden met de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 BAL, vallend onder Omgevingswet)
Vleermuizen foerageergebied	Ja, de bomen en groenstructuren betreffen mogelijk foerageergebied	Nee, het betreft geen essentieel foerageergebied	Nee, mits tijdelijke verstoring wordt voorkomen door uitsluitend overdag te werken of door gebruik te maken van gerichte verlichting waarbij het <u>omliggend water en groen</u> onverlicht blijven
Vleermuizen vliegroutes	Ja, aangrenzend en binnen het plangebied zijn bomenrijen aanwezig	Nee, het betreft geen essentiële vliegroute	Nee, mits tijdelijke verstoring wordt voorkomen door uitsluitend overdag te werken of door gebruik te maken van gerichte verlichting waarbij het <u>omliggend water en groen</u> onverlicht blijven
Vleermuizen verblijfplaatsen	Ja, de bebouwing aangrenzend aan het plangebied is geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen	Nee, de bebouwing valt buiten het plangebied	Nee, mits tijdelijke verstoring wordt voorkomen door uitsluitend overdag te werken of door gebruik te maken van gerichte verlichting waarbij <u>omliggende bomen en gebouwen</u> onverlicht blijven
Reptielen	Nee	Nee	Nee
Amfibieën	Ja, het aanwezige struweel is geschikt als overwinteringsgebied voor door provincie vrijgestelde soorten als de gewone pad en bruine kikker	Nee	Nee, mits er rekening wordt gehouden met de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 BAL, vallend onder Omgevingswet)

Soortgroep	Beschermde soorten/functies?	Nader onderzoek?	Omgevingsvergunning flora en fauna-activiteit nodig?
Vissen	Nee, er is geen oppervlaktewater aanwezig	Nee	Nee
Ongewervelden (vlinders)	Nee	Nee	Nee
Ongewervelden (libellen)	Nee, er is geen oppervlaktewater aanwezig	Nee	Nee

5.2.1 Nader onderzoek

Nader onderzoek is niet benodigd, mits de maatregelen zoals in tabel 11 omschreven opgevolgd worden.

5.2.2 Maatregelen

Om negatieve effecten op algemeen beschermde soorten zoveel mogelijk te voorkomen worden in ieder geval de maatregelen voorgesteld zoals weergegeven in onderstaande tabel. Deze maatregelen dienen opgenomen te worden in een ecologisch werkprotocol.

Tabel 11: algemene aanbevelingen aangaande werkmethoden om het overtreden van verbodsbepalingen uit het BAL te voorkomen dan wel te verzachten

Soortgroep	Maatregel
Algemene broedvogels	- Om effecten op broedende vogels te voorkomen dienen werkzaamheden, waarbij beplanting wordt verwijderd of aan oevers/water wordt gewerkt buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. Voor het broedseizoen geldt geen vaste periode. Het verschilt per soort. Veel vogelsoorten broeden ongeveer tussen 15 maart en 15 juli. - Indien werken buiten het broedseizoen niet mogelijk is, moet voorafgaand aan de werkzaamheden door een ter zake kundige op het gebied van broedvogels worden gecontroleerd of broedende vogels aanwezig zijn. Dit geldt ook voor de periode vlak voor of na het broedseizoen, het gaat om een broedgeval ongeacht de datum. - Om effecten op broedende vogels te voorkomen dienen preventieve maatregelen genomen te worden voorafgaande aan het broedseizoen waarbij de vegetatie gelegen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden kort gehouden wordt, door periodiek maaien en afvoeren. - Indien effecten op broedende vogels niet kunnen worden uitgesloten mag er niet gewerkt worden.
Grondgebonden zoogdieren	- Om effecten op algemeen beschermde kleine grondgebonden zoogdieren zoveel mogelijk te beperken dienen werkzaamheden waarbij vegetatie wordt verwijderd van één kant te worden uitgevoerd, zodat aanwezige dieren de kans krijgen om zich te verplaatsen. Deze maatregel valt onder de zorgplicht (artikel 11.27 BAL, vallend onder Omgevingswet).
Vleermuizen foerageergebied,	- Om mogelijke indirecte effecten als verstoring door licht op naast gelegen foerageergebied, verblijfplaatsen en vliegroutes te voorkomen dient gewerkt

Soortgroep	Maatregel
vliegroutes en verblijfplaatsen	te worden tussen zonsopgang en zonsondergang. Indien toch gebruik moet worden gemaakt van kunstlicht, dient gebruik te worden gemaakt van gerichte verlichting. Hierbij dient lichtval op bomen, water, en gebouwen in de omgeving te worden vermeden om verstoring te voorkomen. Daarnaast mogen er tussen zonsondergang en zonsopkomst geen obstructies in het water worden gelegd voor dieren die het water volgen als vliegroute.
Amfibieën	- Werkzaamheden aan het overwinteringshabitat dienen uitgevoerd te worden tijdens de voortplantingsperiode, dus buiten de overwinteringsperiode. Deze loopt, globaal, van 15 maart tot 15 augustus.

5.3 INVASIEVE EXOTEN

Er zijn tijdens het oriënterend veldbezoek in het plangebied invasieve uitheemse soorten (exoten) waargenomen, namelijk de nijlgans. Aangezien de werkzaamheden enkel nieuwbouw- en grondwerkzaamheden betreffen en er geen grondgebonden exoten aanwezig zijn binnen het plangebied, zijn negatieve effecten uitgesloten.

5.4 BESCHERMDE HOUTOPSTANDEN

Binnen het plangebied zijn monumentale bomen aanwezig. Deze bomen worden niet gerooid tijdens de werkzaamheden. Deze bomen vallen buiten de meldingsplicht van de Omgevingswet.

6.0 BRONVERMELDINGEN

1. Floron
2. Vogelbescherming
3. De Zoogdiervereniging
4. Ravon
5. De Vlinderstichting
6. [Omgevingsvergunning kappen aanvragen - Gemeente Woerden](#)

BIJLAGEN

Bijlage 1: Handreiking beheer en onderhoud

Bijlage 1: Handreiking beheer en onderhoud

1. Inleiding

1.1 Achtergrond

Nadat de Raad van State op 29 mei 2019, het Programma Aanpak Stikstof (PAS) niet langer geldig verklaarde voor het uitgeven van vergunningen, ontstond er onduidelijkheid. Projecten die eerst geen natuurvergunning nodig hadden, moesten opnieuw beoordeeld worden. Zo ontstond er ook verwarring over hoe, in het kader van de Wet Natuurbescherming, om te gaan met beheer en onderhoud van objecten.

Samen met de Landsadvocaat is er gekeken naar dit vraagstuk en hieruit is deze handreiking ontstaan. Het Ministerie van LNV (DG Stikstof) heeft deze handreiking opgesteld. In afstemming met vertegenwoordigers van IenW, BZK, EZK, Defensie, IPO, Unie van Waterschappen en de VNG.

1.2 Huidige situatie

Voor de werking van PAS, tijdens de werking van PAS en ook nu wordt er voor beheer en onderhoud van bestaande objecten geen natuurvergunning aangevraagd. Deze werkzaamheden kwalificeren immers niet als een project in het kader van de Habitatrichtlijn, dit wordt later in het document toegelicht.

1.3 Doelgroep

Deze handreiking is bedoeld voor vergunningverleners en opdrachtgevers voor beheer en onderhoud binnen de overheden.

1.4 Doel van de handreiking

Het doel van deze handreiking is om vergunningverleners en overheden die zelf beheer en onderhoud uitvoeren, houvast te geven bij de beoordeling of een activiteit onder beheer en onderhoud valt en er zodoende dus geen AERIUS-berekening, passende beoordeling en/of vergunning nodig is. De handreiking is een richtlijn en heeft geen juridische status. Dat betekent dat er geen rechten aan ontleend kunnen worden.

Deze handreiking is nadrukkelijk alleen bedoeld voor bestaande projecten die:

- Dateren van vóór de Europese referentiedatum, of
- Dateren van na de Europese referentiedatum en beoordeeld zijn op grond van de Wnb. Dat kan geleid hebben tot een toestemming en kan een vergunning zijn op grond van bestaand recht, bijvoorbeeld van voor de Europese referentiedatum.

1.5 Leeswijzer

Hoofdstuk 1 beschrijft waarom deze handreiking is gemaakt en voor wie deze geschreven is. In hoofdstuk 2 wordt er ingegaan op de definitie van beheer en onderhoud en wordt dit verder toegelicht.

In hoofdstuk 3 wordt er ingegaan op de vraag wanneer er sprake is van beheer en onderhoud en wanneer niet. Er is een beslisboom bijgevoegd om dit makkelijker te maken.

Hoofdstuk 4 gaat in op de jurisprudentie rondom dit onderwerp en deze handreiking.

In hoofdstuk 5 staat waar lezers terecht kunnen voor meer informatie over dit onderwerp.

2. Wat is beheer en onderhoud?

In dit hoofdstuk wordt de definitie van beheer en onderhoud benoemd en wordt deze verder toegelicht.

2.1 Definitie beheer en onderhoud

Beheer en onderhoud betreft de activiteiten die erop zijn gericht om de functie van objecten en het prestatieniveau dat daaraan wordt gesteld, zoals ontworpen en aangelegd, tijdens de levensduur te behouden.

De centrale begrippen uit deze definitie worden hieronder kort toegelicht.

2.2 Functie

Onder beheer en onderhoud vallen de activiteiten die nodig zijn om de huidige functie van een bestaand object te behouden.

Voorbeelden:

- Het vervangen van een bestaand hekwerk of het plaatsen van een nieuw hekwerk is nodig om de veiligheid op en rond het spoor te garanderen en daarmee de functie van de spoorweg te behouden.
- Het repareren van een beschadiging van een gebouw als gevolg van een incident. Herstel is nodig om het gebouw (veilig) te kunnen blijven gebruiken voor zijn functie.

Activiteiten die zijn gericht op het toevoegen van een nieuwe functie of het wijzigen van de huidige functie, zorgen voor een wijziging van de functie en vallen niet onder beheer en onderhoud.

Voorbeeld: een vluchtstrook wordt een rijstrook. Hierbij wordt de huidige functie vervangen voor een nieuwe functie.

2.3 Object

Onder 'object' vallen infrastructurele werken, waterstaatswerken, gebouwen en bijbehorende ruimten, leidingwerk en objecten in de openbare ruimte zoals openbaar groen.

Voorbeelden van objecten zijn:

- Infrastructurele werken: (spoor)wegen, vaarwegen, start- en landingsbanen en radar -en vluchtgeleidingssystemen
- Waterstaatswerken: waterkeringen, wateren, gemalen, sluizen en bruggen
- Gebouwen: woningen, kantoren, scholen, gevangenissen, musea
- Openbare ruimtes: parken, sportterreinen, groen
- Overige: kabels, leidingen (nutsbedrijven en netbeheerders), riolering

2.4 Prestatieniveau

Het prestatieniveau gaat over de mate waarop het object zijn functie uitoefent. Beheer en onderhoud is nodig om dit niveau op peil te houden.

Voorbeeld: Wanneer er geen beheer en onderhoud wordt gepleegd aan riolering, raakt deze verstopt en kan het zijn functie niet meer goed uitvoeren. Zonder beheer en onderhoud wordt het prestatieniveau van dit object lager.

2.5 Levensduur

De levensduur van een object, geeft aan hoelang het object op een veilige manier zijn functie kan uitoefenen. Om deze levensduur te behouden, is er beheer en onderhoud nodig. De levensduur verschilt per object.

2.6 Levenscyclus

De levenscyclus van een object bestaat uit de volgende stadia:

- Aanleg/realisatie
- Gebruik
- Beheer en onderhoud
- Vervanging en sloop

3. Wanneer is er sprake van beheer en onderhoud (en wanneer niet)?

In dit hoofdstuk wordt er antwoord gegeven op de vraag wanneer er sprake is van beheer en onderhoud en wanneer niet. Ook is een beslisboom bijgevoegd in dit hoofdstuk, om het beantwoorden van die vraag makkelijker te maken.

3.1 Wanneer beheer en onderhoud

Er is sprake van beheer en onderhoud wanneer de uit te voeren activiteiten nodig zijn om de functie en het prestatieniveau van het object te kunnen behouden.

Om erachter te komen of er sprake is van beheer en onderhoud zijn de volgende vragen van belang:

- Start er een nieuwe levenscyclus door de activiteiten?
- Wordt de levensduur van het object verlengd door de activiteiten?
- Wijzigt de functie van het object?
- Krijgt het object er een functie bij?
- Wordt de capaciteit van het object vergroot?
- Gaat het object meer plek in beslag nemen?
- Wordt het hele object vervangen?

3.2 Beslisboom

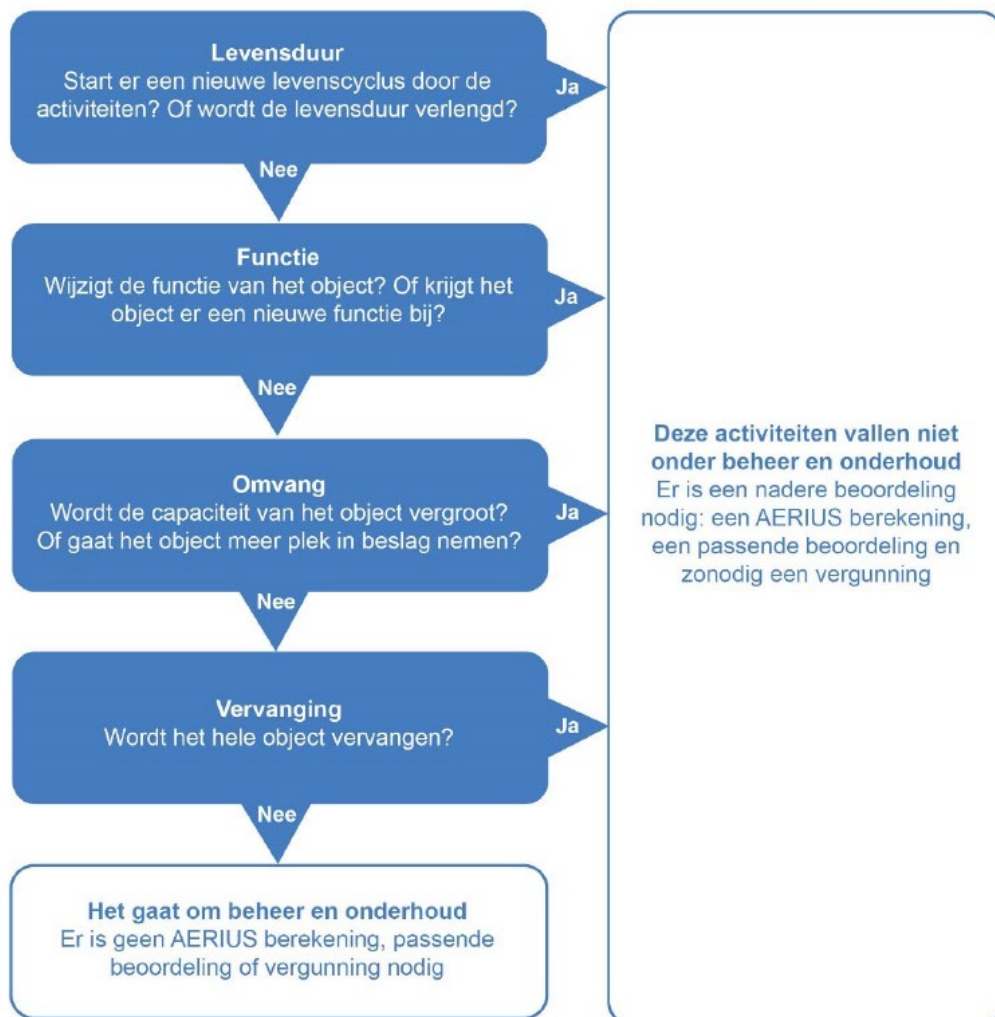
Maak gebruik van onderstaande beslisboom om erachter te komen of een activiteit onder beheer en onderhoud valt.

Ook als er sprake is van beheer en onderhoud is het nog steeds nodig om na te gaan welke mogelijkheden er zijn om emissies te beperken en af te wegen of deze moeten worden voorgeschreven aan de uitvoerder van het werk. Dit is in lijn met adviescommissie Remkes: iedere sector draagt zijn steentje bij aan het verminderen van de stikstofdepositie in Nederland. Daarnaast geldt altijd de zorgplicht uit de wet Natuurbescherming voor N2000: waar redelijkerwijs mogelijk worden schadelijke gevolgen beperkt.

Geen beheer en onderhoud:

Geen B&O zijn activiteiten die ervoor zorgen dat het object bijvoorbeeld een nieuwe functie krijgt of dat de capaciteit wordt vergroot.

Bijvoorbeeld: Wanneer een gevangenis wordt omgebouwd tot hotel of themapark, is er geen sprake van slechts beheer en onderhoud. Het object krijgt immers een geheel andere functie.

4. Jurisprudentie

Tot op heden is er geen jurisprudentie die ziet op het vraagstuk van beheer en onderhoud. Het valt niet uit te sluiten dat in de praktijk op enig moment een verzoek tot handhaving zal worden gedaan. Deze handreiking wordt verdedigbaar geacht, maar het is uiteindelijk aan de rechter hierover een oordeel te geven. De Landsadvocaat heeft aangegeven het verdedigbaar te achten om te blijven stellen dat beheer en onderhoud een onafscheidelijk verbonden onderdeel is van het realiseren van een project.

Geadviseerd wordt de handreiking met 'gezond verstand' uit te voeren. Bij activiteiten waarbij weerstand vanuit de omgeving wordt verwacht, kan het verstandig zijn om wél te rekenen en/of een vergunning aan te vragen, ook als de activiteit strikt genomen binnen beheer en onderhoud zou kunnen vallen.

5. Meer informatie

Vragen over dit onderwerp, zowel vanuit de vergunningverlener als de vergunningaanvrager kunnen worden gesteld aan de [Helpdesk Stikstof en Natura 2000 van Bij12](#).

Meer informatie over stikstof is te vinden op www.aanpakstikstof.nl

Bijlage A: Activiteiten die gezien worden als beheer en onderhoud

Onderstaand is een overzicht gegeven van de activiteiten die als beheer en onderhoud worden gezien. Het gaat uitdrukkelijk om voorbeelden, de lijst is niet uitputtend:

- Vervangen en herstellen van het wegdek, zoals:
  - Vervangen van asfalt.
  - Aanbrengen van een nieuwe onderlaag (op de oude onderlaag).
  - Herstellen van asfalt(schades).
  - Frezen van dek- en tussenlagen.
  - Aanbrengen van markering.
- Onderhoud aan overige wegen, paden en verhardingen.
- Repareren/stellen/vernieuwen van een geleiderail.
- Reiniging en plaatsens van bebording/bewegwijzering.
- Verkeersmaatregelen ten behoeve van onderhoudswerkzaamheden.
- Verwijderen graffiti en het schoonmaken/herstellen van geluidschermen.
- Verlichtingsonderhoud (vervangen lampen/armaturen).
- Onderhouden, herstellen en vernieuwen van meubilair, hekwerken, toiletunits op verzorgingsplaatsen, steigers, markeringen, meetopstellingen, palen en het opruimen/ afvoeren van (zwerf)afval (zowel bij wegen, vaarwegen als spoorwegen).
- Reiniging van riool (HWA), leegzuigen van kolken en schoonvegen van goten.
- Het inspecteren, monitoren, testen en opstellen van toestandrapportages.
- Gladheidsbestrijding op de weg, ijsbestrijding op de vaarweg en gladheidsbestrijding op het airside gedeelte van een luchthaven.
- Aan- of afvoer van materieel en materialen met schepen en motorvoertuigen van en naar de onderhoudslocatie, alsmede het verspreiden van de vrijkomende baggerspecie op vastgestelde verspreidingslocaties.
- Onderhouden, herstellen en vervangen van bouw- en kunstwerken zoals sluizen, duikers, pompinstallaties, overige installaties en (fauna-)tunnels, zoals:
  - Beton herstel.
  - Conserveren stalen delen.
  - Repareren/vervangen voegovergangen;
  - Herstellen talud.
  - Onderhoud tunneltechnische installaties (TTI).
  - Aanbrengen van nieuwe beplating.
  - Onderhouden bewegingswerken.
  - Herstel matrixsignaalgevers.
  - Herstel wegkantstations.
  - Herstel en onderhoud verkeerregelininstallaties/toeritdoseerinstallaties.
  - Vervangen van verlichting in tunnels door LED-verlichting.
- Onderhouden van gebouwen zoals (herstel)werkzaamheden aan gevels of het dak en schilderwerkzaamheden.
- Schoonmaken en verven van hoogspanningsmasten en het vervangen van isolatorkettingen en afstandhouders.

- Maaien en herstellen van bermen en openbaar groen inclusief het snoeien van bomen en struiken (inclusief afvoer).
- Bestrijden van invasieve soorten zoals de reuzeberenklauw en Japanse duizendknoop.
- Onderhoud aan wateren, sloten, kanalen en/of overige vaarwegen zoals het (regulier) baggeren, maaien en onderhoud van de rivierbedding, onder meer om de vaarweg op diepte te houden.
- Onderhoud aan oevers (hard en zacht), inclusief kaders en natuurvriendelijke oevers en onderhoudspaden, zoals:
  - Maaien, begrazen en kappen.
  - Aanvullen van rijshout en vervangen van palen rijkendam.
  - Aanvullen van grond, zand en grind.
  - Uitgraven en herprofilen.
- Onderhoud aan waterkeringen zoals dijklichamen en andere kunstwerken zoals sluizen, strekdammen, damwanden, glooiingen en kribben, zoals:
  - Vervangen van krib, kribkop en kraagstuk.
  - Storten van breuk- en stortsteen.
  - Herzetten van zetsteen, verdwenen zetsteen vervangen en inwassen.
  - Aanvullen van grond, zand en grind.
  - Vervangen van perkoens.
  - Repareren van de opsluitconstructie.
  - Vervangen en repareren van damwanden inclusief ankers en gording.
  - Reinigen van krooshek gemaal.
- Onderhoud van waterbergingsgebieden.
- Onderhoud aan helofytenfilters.
- Proefsluiting stormvloedkering.
- Alle nog niet genoemde werkzaamheden die volgen uit de (vegetatie)leggers voor waterstaatkundige werken.
- Herstel van onder andere sporen, wissels, spoorbegrenzers, heuvelsystemen en overwegbevloering.
- Inzet van hulpverleningsmaterieel in het kader van de incidentenregie op of bij het spoor;
- Activiteiten op en rond het spoor om de stroomvoorziening op orde te houden, zoals inspectie, herstel en/of vervangen van kabels en (boven)leidingen.
- Onderhoud aan het airside gedeelte van luchthavens zoals de start- en landingsbanen, taxibanen, platforms en randwegen¹:
  - Activiteiten zoals het vervangen van asfalt, aanbrengen van een nieuwe onderlaag (op de oude onderlaag), herstel van asfaltschades en aanbrengen van markering.
  - Onderhoud en vervangen van baanverlichting.
  - Onderhoud en vervangen van aanvliegverlichting.
  - Maaien en snoeien van het groen rond alle banen en wegen.
  - Onderhoud van start- en landingsbanen van een ander materiaal (bijvoorbeeld gras).
  - Opruimen van rubber op start- en landingsbanen.

- Werkzaamheden aan bouwwerken op de luchthaven zoals brandweerposten, de-icinginstallaties, passagier- en vrachtterminals, hangars, onderhoudslocaties en aanverwante gebouwen.
- Onderhoud van luchtverkeersleidingssystemen.
- Onderhoud aan windturbines zoals het smeren en oliën van draaiende mechanische en hydraulische onderdelen en onderhoud aan de transformator.
- Zandsuppleties.

Bijlage B: Voorbeelden ter verduidelijking

Voorbeelden uit de praktijk	B&O?	Toelichting
Aanpassen spitsstrook A1 naar een permanente rijstrook	Geen B&O	De capaciteit wordt hierdoor uitgebreid en daarmee is er geen sprake van B&O.
Het vervangen van een bestaand hekwerk langs het spoor en/of het plaatsen van een nieuw hekwerk	B&O	Het vervangen van een bestaand hekwerk of het plaatsen van een nieuw hekwerk is nodig om de veiligheid op en rond het spoor te garanderen en daarmee de functie van de spoorweg te behouden.
Vervangen van een bestaand geluidscherm langs een (spoor)weg	B&O	Het bestaande scherm is in de regel gerealiseerd om, na aanleg van de nieuwe (spoor)weg of aanpassing van de bestaande (spoor)weg, te voldoen aan de wettelijke geluidnormen. Het vervangen van een bestaand scherm is nodig om aan de normen te blijven voldoen en daarmee kan de functie van de weg (afwikkelen van verkeer) behouden blijven. Het (1-op-1) vervangen van een bestaand geluidscherm door een nieuw scherm met dezelfde hoogte en eigenschappen, kan als B&O worden aangemerkt. Als het bestaande scherm wordt vervangen door een scherm dat hoger is, dan is geen sprake van B&O.
Realiseren van een nieuw geluidscherm om de geluidbelasting op de woningen te verminderen, zonder dat de (spoor)weg wordt aangepast	Geen B&O	Het realiseren van een nieuw scherm is niet nodig om de functie van de bestaande weg te behouden. Hierdoor kan het niet als B&O worden aangemerkt.
Vervangen ZOAB door dubbellaags ZOAB	B&O	Het vervangen van ZOAB door 2LZOAB heeft geen invloed op de functie of capaciteit van de weg.
Bestorten van ontgrondingskuilen bij keringen	B&O	De ontgrondingskuilen ontstaan door de werking van het water bij de kering; het bestorten zorgt ervoor dat de kering zijn functie kan behouden.
Kappen van bomen	B&O	Als het kappen van bomen nodig is om de functie van de (vaar)weg te behouden (bijvoorbeeld omdat dit nodig is vanwege veiligheid of overhangen een belemmering voor het verkeer oplevert), dan wordt dit aangemerkt als B&O.
Aanleg van een fietstunnel en viaduct	Geen B&O	Realisatie nieuwe infrastructurele werken.
Stabiliseren van het talud door herprofilering	B&O	Het stabiliseren van de (spoor)baan is nodig om het veiligheidsniveau van de bestaande (spoor)baan te behouden.

Maaien en baggeren van sloten, drainage en vervangen van duikers	B&O	Een goede waterhuishouding is nodig om het veiligheidsniveau van het land en al haar functies te beschermen en stabiel te houden.
Het repareren van een beschadiging van een gebouw als gevolg van een incident	B&O	Herstel is nodig om het gebouw (veilig) te kunnen blijven gebruiken voor zijn functie.
Preventief onderhoud aan de installaties van een bestaand (kantoor)gebouw	B&O	Nodig voor het functioneren en het behoud van het gebouw.
Vervanging van de verlichting of de luchtbehandelingsinstallatie van een bestaand gebouw	B&O	Binnen de levenscyclus van een gebouw is periodiek vervanging van deze onderdelen aan de orde om het gebouw te kunnen blijven gebruiken voor zijn functie.
Schoonmaken van onderdelen van een gevel van een bestaand gebouw en van het verblijfsgebied om de gebouwen	B&O	Deze activiteiten zijn nodig voor behoud en veilig gebruik van het gebouw en het bijbehorende verblijfsgebied.
Vervanging van een of meer bestaande gebouwen door een nieuw gebouw	Geen B&O	Door de realisatie van nieuwe gebouwen begint een nieuwe levenscyclus. Daarom wordt dit niet aangemerkt als B&O.
Herstel van de terreininrichting op een oefenterrein van bijvoorbeeld defensie	B&O	Herstel is nodig om de bestaande functie van het terrein te behouden.
Maaien, begrazen, repareren steenbezettingen en/of op hoogte (=leggermaten) houden van waterkeringen	B&O	De bekleding van de waterkering heeft onderhoud nodig om bij hoogwater te kunnen functioneren. Daarom wordt dit aangemerkt als B&O.
Vervangen van een bestaande asbestcementleidingen	Geen B&O	Het actief vervangen van bestaande asbestcementleidingen is niet nodig om de functie van de leiding (het doorvoeren van water) te behouden en wordt daarom niet als B&O gezien. Als een bestaande asbestcementleiding kapot is, dan kan het repareren/deels vervangen van deze leiding door een nieuwe leiding wel als B&O worden gezien.
Controleren en smeren van de draaiende mechanische en hydraulische onderdelen van een windturbine	B&O	Deze activiteiten zijn nodig om de windturbine te kunnen blijven gebruiken (en daarmee de functie te behouden).
Vervangen van bestaande bovengrondse hoogspanningslijnen door ondergronds gelegen hoogspanningslijnen	Geen B&O	Door het ondergronds realiseren van de hoogspanningslijn begint een nieuwe levenscyclus. Daarom wordt dit niet aangemerkt als B&O.